

2020-21

Time - 3 hours

Full Marks - 80

*Answer all questions as per instructions.
Figures in the right hand margin indicate marks.
Candidates are required to answer
in their own words as far as practicable.*

- १। मेघमार्गे पर्वतानां वर्णनां कुरुत । (१५)
अथवा
मेघदूतमाधारीकृत्य कालिदासस्य शैलीं वर्णयत ।
- २। चतुर्णां संक्षेपेण उत्तरं लिखत । (७½ × ४)
- (क) कथं यक्षः अन्तर्वाष्पं निर्गतः ?
(ख) “कामार्ता हि प्रकृतिकृपणाश्चेतनाचेतनेषु” – इत्युक्तेः किं तात्पर्यम् ?
(ग) यक्षस्य वार्ता का आसीत् ?
(घ) रामगिर्याश्रमेषु इत्यत्र कथं बहुवचनम् ?
(ङ) मेघदूते यक्षस्य नामोल्लेखं कविना कथं न कृतम् ?
(च) कथं सिन्धुः विरहावस्थां प्रकाशयति ?

P.T.O.

३ । सप्रसङ्गं व्याख्यां कुरुत ।

(१०)

जातं वंशे भुवनविदिते पुष्करावर्तकानां
जानामि त्वां प्रकृतिपुरुषं कामरूपं मघोनः ।
तेनार्थित्वं त्वयि विधिवशाद् दूरबन्धुर्गतोऽहं
याच्ञा मोघा वरमधिगुणे नाधमे लब्धकामा ॥

अथवा

नीचैराख्यं गिरिमधिवसेस्तत्र विश्रामहेतो-
स्त्वत्संपर्कात् पुलकितमिव प्रौढपुष्पैः कदम्बैः ।
स पण्यस्त्रीरतिपरिमलोद्गरिभिर्नागराणां-
मद्दामानि प्रथयति शिलावेशमयौवनानि ॥

४ । उत्कलभाषया आङ्ग्लोभाषया वा अनुवादं कुरुत ।

(५)

सन्तप्तानां त्वमसि शरणं तत्पयोद ! प्रियायाः
सन्देशं मे हर धनपतिक्रोधविश्लेषितस्य ।
गन्तव्या ते वसतिरलका नाम यक्षेश्वराणां
वाह्योद्यान स्थितहरशिरश्चन्द्रिका धौतहर्म्या ॥

अथवा

वेणीभूत प्राप्तनुसलिलाऽसाक्तीतस्य सिन्धः
पाण्डुछाया तटरुहतरुभ्रं शिभिर्जीर्णपर्णैः ।
सौभाग्यं ते सुभग ! विरहाऽवस्थया व्यञ्जयन्ती
काश्यं येन त्यजति विधिना स त्वयैवोपपाद्यः ॥

५ । पुरुषोत्तमस्य स्वरूपमालोचयत ।

(१२

अथवा

गीतायाः पञ्चदशाध्यायस्य कथासारं लिखत ।

६ । उत्कलभाषया आङ्ग्लोभाषया वा अनुवादं कुरुत ।

(८

निर्मानमोहा जितसङ्गदोषा

अध्यात्मनित्या विनिवृत्तकामाः ।

द्वन्द्वैर्विमुक्ताः सुखदुःखसंज्ञै-

र्गच्छन्त्यमूढाः पदमव्यय तत् ॥

अथवा

सर्वस्य चाहं हृदि सन्निविष्टो

मतः स्मृतिज्ञानमपोहनं च ।

वेदैश्च सर्वैरहमेव वेद्यो

वेदान्तकृद् वेदविदव गृहम् ॥